

Voorzitter: E. Armut (CDA)

Namens de raad: J. van Hoorn (GL), E. Hillekens (GL), J. van Veen (PvdA), R. Tjepkema (PvdA), J. Scoop (PvdA), J. Lo-A-Njoe (D66), T. Rustebiel (D66), M. Gietema (D66), W. Pechler (PvdD), Y. Menger (Stadspartij), M. Sloot (Stadspartij), H. de Waard (SP), I. Jacobs (VVD), R. Heiner (VVD), E. Akkerman (VVD), D. Swets (S&S), P. Vermerris (S&S), J. de Haan (CDA), L. van der Laan (PvhN), E. Bernabela (PvhN), K. Blauw (PVV)

Namens het college: M. Wijnja (wethouder), R. van Niejenhuis (wethouder), M. Molema (wethouder)

Namens de griffie: P. Kommerij

Politiek vragenuur

00:18:13

Voorzitter: Goedemiddag allemaal, welkom bij het vragenuur van 18 september 2024. Er zijn geen mededelingen vanuit het college, dus we gaan direct door naar de vragen. Er zijn vier sets vragen aangeleverd. We gaan vandaag beginnen met de vierde vragenset, dat zijn vragen van de PVV en de Stadspartij over mensen met psychiatrische aandoeningen. We beginnen daarmee omdat wethouder Molema straks een andere afspraak heeft. Daarna houden we de gebruikelijke volgorde aan. Het woord is aan mevrouw Blauw van de PVV.

00:18:51

mevrouw Blauw (PVV): Dank u wel, voorzitter. Ik had niet helemaal verwacht dat ik als eerste moest, maar de vragen spreken wel voor zich. We zijn benieuwd wat de aanpak van de gemeente Groningen is voor dit complexe en schrijnende probleem. Het probleem ontstaat omdat er geen doorstroom is in beveiligde instellingen. Wij willen van het college weten hoe ze hiermee omgaat en wat de aanpak is om die doorstroom aan te pakken en het probleem voor de maatschappij op te lossen omdat er een gevoel van onveiligheid heerst.

00:19:39

Voorzitter: Dank u wel. Voor de beantwoording gaan we naar het college als er verder geen opmerkingen zijn, maar die is er wel. De heer Scoop van de Partij van de Arbeid.

00:19:46

de heer Scoop (PvdA): Bedankt, voorzitter. Ik heb een vraag aan de indienende fracties, want we zien dit probleem allemaal en het wordt vaker herhaald. We zien dat dit een probleem is en we komen niet tot oplossingen. Voor de zomer lag er een motie om het college als het ware te steunen om meer respijtzorg te gaan doen. De Stadspartij heeft tegen die motie gestemd. We zien het probleem, er komen mogelijke oplossingen die worden weggestemd, maar toch gaan we iets aankaarten. Dat vraag ik me af.

00:20:17

Voorzitter: Mevrouw Blauw, PVV.

00:20:21

mevrouw Blauw (PVV): Volgens mij werd het gevraagd aan de Stadspartij.

00:20:25

Voorzitter: Dan geef ik het woord aan mevrouw Menger van de Stadspartij.

00:20:38

mevrouw Blauw (PVV): Wat ik wel wil zeggen, en wat ook een antwoord op de vraag is... Bij vraag één staat die vraag ook. We hebben meerdere malen vragen gesteld over allerlei incidenten, maar het wordt telkens afgedaan door te zeggen dat de zaken op orde zijn. Nu krijgen we een aantoonbaar ander signaal vanuit de sector. Wij willen wel weten hoe de wethouder aankijkt tegen deze problematiek. Misschien is dat ook een antwoord voor de Stadspartij. Er wordt telkens gezegd dat de problemen niet zo groot zijn als we nu te horen krijgen.

00:21:17

Voorzitter: Kan ik dan nog het woord geven aan mevrouw Menger van de Stadspartij? Of mevrouw Sloot?

00:21:25

mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): We kunnen hier een heleboel op zeggen, maar we houden het kort. Voor het reces hebben we hier een bijeenkomst gehad waar onder andere de GGZ bij zat. De GGZ heeft heel duidelijk problemen geschetst, niet alleen hier, maar in de hele provincie. Voor het reces hebben wij een motie ingediend om te zorgen dat er in ieder geval meer geld beschikbaar kwam zodat er misschien direct iets gedaan kon worden en dat wilde de coalitie niet hebben. We kunnen elkaar nu gaan bekogelen met moties die niet aangenomen zijn of waar niet voor is gestemd, maar het probleem is nu.

00:21:59

Voorzitter: Een korte reactie van de heer Scoop en dan gaan we naar de beantwoording van het college.

00:22:04

de heer Scoop (PvdA): Dat klopt, er lag een motie van u. Als u het stelsel beter zou kennen, had u echter geweten dat we met dat geld niet zoveel kunnen doen voor wat de verzekeraars betalen. Met die motie hadden we wel iets kunnen doen vanuit onze rol als gemeente en dat heeft u weggestemd.

00:22:20

Voorzitter: Een herinnering om via de voorzitter te spreken voordat we naar de wethouder gaan voor de beantwoording.

00:22:27

wethouder Molema: Dank u wel. Het klopt dat wij hier in de raad al meerdere keren hebben gesproken over de GGZ en de problemen die daar zijn. Ik herinner me inderdaad dat er naar aanleiding van een aantal casussen vragen zijn gesteld. Daarvan heb ik gezegd dat psychiaters de crisisbeoordeling doen om te kijken of er daadwerkelijk sprake is van mensen die een gevaar voor zichzelf of de omgeving zijn en gedwongen opgenomen moeten worden. Volgens mij ben ik bij alle vragen altijd heel duidelijk geweest dat er een enorm capaciteitsprobleem is in de GGZ in Groningen en de hele regio. Ik heb niet het gevoel dat daar nu een ander verhaal wordt verteld dan in het verleden is gedaan.

00:23:07

wethouder Molema: Er is een structureel probleem waarbij je inderdaad ziet dat er

een samenhang is met het woningaanbod en zorgaanbod, maar ook met de maatschappelijke ondersteuning. Het is dus niet makkelijk op te lossen. Volgens mij heb ik naar aanleiding van een aantal vragen hier in het vragenuur uitgebreid de ruimte genomen om u mee te nemen in de samenhang die daarachter zit. Er is geen eenvoudige oplossing voor de capaciteitsproblemen in de GGZ. Er wordt een vraag gesteld over de veiligheid van de samenleving, zowel voor onze inwoners als voor mensen die zelf mentaal kwetsbaar zijn.

00:23:48

wethouder Molema: Wij delen uw zorgen over de toenemende incidenten en waren heel blij met het artikel, want het is goed dat meer mensen zich daar druk om maken. Dit zijn wel de consequenties van de enorme schaarste die er in de zorgsector is. Dat heeft uiteindelijk impact op de veiligheid in de gemeenschap. We maken er ons als college enorm hard voor dat daar ook actie op komt. U vraagt om de beste aanpak. Er lopen meerdere dingen. In de regio wordt gewerkt aan mentale gezondheid in brede zin. Dat zijn gesprekken tussen de zorgverzekeraar, huisartsen, welzijnswerk en de GGZ-partijen om te kijken hoe we met elkaar stappen kunnen zetten om gaandeweg te zorgen dat er meer zorg beschikbaar komt voor mensen die het echt hard nodig hebben en we veel oplossingen buiten de zorg vinden.

00:24:41

wethouder Molema: Tegelijkertijd voeren wij hier ook gesprekken over met de zorgverzekeraar waarin wij onze zorgen delen. We hebben de NZA als trekker vanuit mentale gezondheid en de gemeente Groningen, vanuit de publieke gezondheid, een brief gestuurd om onze zorgen te delen en te vragen of ze ons daarin willen helpen. Het zou ook enorm helpend zijn als u dit via partijlijnen ook landelijk onder de aandacht brengt, want het is wel zo dat de regio Groningen vooroploopt met problematiek in de GGZ, en dan op de verkeerde manier van het woord.

00:25:11

wethouder Molema: Er wordt enorm veel samengewerkt in Groningen, ook met het zorg- en veiligheidshuis. Er is een sterk netwerk, de veiligheidsregio Groningen, waarin we samenwerken om te zoeken naar goede oplossingen. We zetten ons daar echt voor in. Ik heb ook veel gesprekken met Kamerleden over het thema zorg en veiligheid waarin ik mensen met onbegrepen gedrag, de crisissen en acute zorg altijd ter sprake breng in de hoop dat daar ook landelijk voldoende aandacht op komt. Dat betekent nog steeds niet dat we hier binnen een half jaar een pasklare oplossing voor hebben. Volgens mij ben ik ingegaan op alle vragen.

00:26:14

Voorzitter: Is er nog behoefte aan een reactie vanuit de indienende of overige fracties? Het woord is aan mevrouw Blauw.

00:26:21

mevrouw Blauw (PVV): Ik ben blij met de antwoorden van de wethouder en met het feit dat er aandacht voor is. Ik zal dat blijven doen bij mijn landelijke partij, daar heb ik ook gesprekken over met Kamerleden. Ik ben tevreden met de antwoorden.

00:26:21

Voorzitter: Dat is mooi, dan gaan we door naar de eerste set vragen. We gaan de volgorde nu weer aanhouden. Het zijn vragen van de fracties van de Partij van de

Arbeid, CDA, ChristenUnie, Partij voor de Dieren, GroenLinks en SP over de woonsituatie van huurders in de wooncontainers aan de Vrydemalaan. Ik geef het woord daarvoor aan de heer Tjepkema van de Partij van de Arbeid.

00:26:45

de heer Tjepkema (PvdA): Dank, voorzitter. De verhalen zijn niet zo nieuw, want die kennen we al een tijdje. Toch schrok ik er wel weer van toen ik het las, want het gaat over muizen en ratten die door je eigen kamers lopen, hitte of het juist het veel te koud hebben en geluidsoverlast. Ik kan me bijna niet voorstellen dat ik er zelf mee te maken zou hebben in mijn eigen woonsituatie. Tegelijkertijd is het wel de situatie waar de huurders van de containerwoningen aan de Vrydemalaan dag in, dag uit al een tijd mee te maken hebben, voorzitter. Dat terwijl je huis de plek moet zijn waar je zeker kan zijn van een fijn en veilig leven. Voorzitter, ik zou dan ook willen vragen aan het college of zij in gesprek zijn met verhuurder Nijestee over deze erbarmelijke omstandigheden waar de huurders in verkeren, omdat het er uit de berichtgeving op lijkt dat zij zich niet genoeg aantrekken van het leed dat deze huurders ondergaan. Dank u wel.

00:27:40

Voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog aanvullende vragen of opmerkingen vanuit overige fracties? Die zijn er niet, dus we gaan naar de wethouder voor de beantwoording.

00:27:51

wethouder Van Nijenhuis: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn in gesprek geweest met Nijestee naar aanleiding van de vragen die door de raad zijn gesteld. Dat waren we voor die tijd ook al. Zowel Nijestee als de gemeente is zich ervan bewust dat er een samenloop van omstandigheden is in de nabijheid. Het stadsstrand speelt bijvoorbeeld een grote rol in de leefbaarheid in de zomer, maar ook sociale problematiek en de bouwkundige staat van de woningen. Dat is een optelsom van verschillende problematieken. Nijestee heeft besloten om de woonunits in 2026 te verwijderen. Dat heeft ook te maken met de bouwkundige staat van de woningen.

00:28:31

wethouder Van Nijenhuis: Het weerhoudt ze er niet van om er wel in te blijven investeren. Ook zij zijn, anders dan in de berichtgeving staat, wel degelijk in gesprek met de bewoners. Er is dak- en gevellekkage verholpen. Ze werken met WarmteStad een oplossing voor de warmte- en koude problematiek. Er is buurtbeheer en er is een nieuw beheerplan opgesteld om de leefbaarheid de komende tijd zo goed mogelijk te houden totdat de woningen weggehaald worden. Een andere vraag die de PvdA stelt, is of de bewoners voorrang krijgen op een goede sociale huurwoning. Het antwoord daarop is dat mensen die in wijkvernieuwing zitten woonurgentie krijgen. Dat zal ook voor deze mensen gelden, dus die krijgen woonurgentie en kunnen daarmee met voorrang reageren op andere huurwoningen. Daar hoort een verhuisvergoeding van meer dan 7.000 euro per persoon bij voor deze situaties.

00:29:25

wethouder Van Nijenhuis: De laatste vraag is of er ook iets terugkomt op dat gebied. Komen daar kwalitatief goede sociale huurwoningen terug? We zijn op dit moment in gesprek met de Rijksuniversiteit en het UMCG om die noordkant te ontwikkelen. We spreken van een Healthy Ageing Campus. Dat zou toegevoegde waarde moeten hebben voor zowel de RUG als het UMCG. De wens van de

gemeente is om het wonen op die plek ook te behouden en daar een goede mix van te maken. Het zou goed kunnen zijn dat sociale huur daar onderdeel van uitmaakt, maar die plannen moeten echt nog verder ontwikkeld worden.

00:30:06

Voorzitter: Dank u wel. Er gaan al meteen een paar handen omhoog. Ik geef de heer Tjepkema eerst de gelegenheid om te reageren.

00:30:14

de heer Tjepkema (PvdA): Dank, voorzitter. Het laatste punt over de ontwikkelingen houden wij natuurlijk in de gaten en daar denken wij graag over mee als PvdA, maar ook als raad. Het is goed om te horen dat er iets gedaan wordt aan de omstandigheden van de wooncontainers, ook voor die korte tijd. Dank aan het college van beantwoorden van die vragen, het is goed dat daar iets aan gebeurt. Tegelijkertijd lezen we ook dat er geen compensatie voor het woongenot wat zo onder druk staat voor is gekomen vanuit Nijestee richting de bewoners. Ik weet niet of de wethouder weet of dat op de planning staat of dat hij dat ook mee kan nemen naar Nijestee om nog op de agenda te zetten.

00:30:52

Voorzitter: De wethouder.

00:30:56

wethouder Van Niejenhuis: Ik vind dat echt iets voor Nijestee. Ik vind dat echt iets tussen de relatie van de huurder en de verhuurder om te kijken of daar nog meer compensatie tegenover zou moeten staan. We zullen dit meenemen in de gesprekken met Nijestee, maar ik vind dat wel echt een aangelegenheid tussen huurder en verhuurder. Daar wil ik als wethouder niet teveel in treden. Wat voor mij heel belangrijk is, is dat we met elkaar erkennen dat hoe daar nu gewoond wordt verre van ideaal is. Vanaf volgend jaar worden die woonunits gefaseerd weggehaald. Mensen krijgen voorgang op een goede woning en daarbij ontstaat er voor iedereen weer een fijne woonsituatie. Volgens mij erkent Nijestee dat dit de afgelopen jaren niet zo is geweest en proberen ze dat zo snel mogelijk op te lossen.

00:31:39

Voorzitter: Er waren er nog andere vragen. De heer Pechler van de Partij voor de Dieren.

00:31:42

de heer Pechler (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Ik hoor de wethouder zeggen dat Nijestee samen met WarmteStad aan het kijken is naar een oplossing voor de warmte en koude problematiek. Ik woonde tussen 2018 en 2020 zelf aan de Vrydemalaan. In de zomer tikte het kwik daar 39 graden aan, in de winter was het ijskoud. Toen werd er ook al geschermd met dat ze naar een oplossing aan het kijken waren. Er werden regelmatig onderhoudsafspraken uitgevoerd, gekeken of het aan de installatie lag en of die verkeerd ingesteld stond. Als ik het artikel in het Dagblad lees, heeft dat de afgelopen vier tot zes jaar nergens toe geleid. Is dit probleem wel te verhelpen met de huidige wko-installatie die eronder zit? Zo niet, dan ben ik het wel eens met de heer Tjepkema dat de huurders wel gecompenseerd zouden mogen worden voor die extreme temperatuurschommelingen in hun woning.

00:32:30

Voorzitter: De laatste vraag klinkt enigszins technisch, maar ik kijk of de wethouder de vraag misschien toch kan beantwoorden.

00:32:37

wethouder Van Niejenhuis: Ik weet niet zeker of het volledig op te lossen is met warmte- en koude techniek. Het heeft ook te maken met de bouwkundige staat en condities van de woningen. Het zijn natuurlijk geen permanente woningen, het zijn tijdelijke units. De isolatiewaarde van de woningen is daardoor minder dan je van een reguliere woning mag verwachten. Ik denk niet dat de problemen volledig worden opgelost. Dat is ook de reden dat Nijestee in overleg met de gemeente zelf heeft gezegd dat ze de woningen vanaf volgend jaar gefaseerd weg te gaan halen en goede permanente oplossing te maken.

00:33:11

Voorzitter: Er is nog een laatste vraag van de heer De Waard van de SP.

00:33:15

de heer De Waard (SP): Dank u wel, voorzitter. Ik zat er nog even over na te denken. Die woningen verdwijnen en er komt een nieuwe ontwikkeling waar ook wonen een onderdeel van wordt. Dat is heel fijn gezien de ontwikkelingen op de huursector bij jongeren, waar veel particulieren hun woningen verkopen en waar zo ook vragen over komen. Gaat het college zich bijvoorbeeld ook inzetten voor woningen voor jongeren, specifiek op die Healthy Ageing Campus?

00:33:43

Voorzitter: De wethouder.

00:33:45

mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Ik denk dat de betaalbare woningbouw op die plek gepast is en dat is ook de inzet van de gemeente voor die plek. Dat zal wel wat gevarieerder moeten zijn dan alleen maar voor studenten of jongeren. Dat is het gesprek wat we nu ook met het UMCG en de RUG hebben. Zodra wij een voorstel hebben voor een kader voor die ontwikkeling, bespreken we die hier ook met uw raad en kunt u dit soort wensen bij ons neerleggen.

00:34:12

Voorzitter: We gaan door naar de volgende set vragen. Dat zijn vragen van de fracties van Student en Stad, CDA, Stadspartij, D66, PVV, Partij voor het Noorden en de VVD over de uitvoering van de reclamebelasting. Hiervoor geef ik het woord aan de heer Swets van Student en Stad.

00:34:29

de heer Swets (Student en Stad): Dank, voorzitter. Dat is bijna een meerderheid. We hebben het al vaak gehad over nut en noodzaak van reclamebelasting. We hebben nu vragen over de uitvoering hiervan. We hebben gezien dat ondernemers brieven krijgen opgestuurd waarbij zowel hun wachtwoord als inlognaam in dezelfde brief staan. Als ik een nieuwe pinpas bestel, ben ik zelf bijvoorbeeld gewend dat die in verschillende brieven wordt verstuurd. Hoe kijkt het college daarnaar en is zij van plan procedures aan te scherpen?

00:35:03

de heer Swets (Student en Stad): Misschien nog wel ernstiger is dat als zij bezwaar

willen maken tegen de belasting die wordt opgelegd, moeten zij inloggen. Dat lukt tot op zekere hoogte nog wel, alleen dan staat er vervolgens na het inloggen dat ze contact op moeten nemen met de gemeente als ze bezwaar willen maken. Nu hebben wij een grote gemeente waar heel veel mensen werken en is het totaal niet duidelijk waar die ondernemers precies terecht kunnen. Ik hoop dat het college daar helderheid over kan verschaffen richting ondernemers.

00:35:31

Voorzitter: Nog een aanvullende vraag van de heer De Haan van het CDA.

00:35:35

Voorzitter: Voorzitter, zoals de heer Swets aangeeft, zijn dit vooral vragen die gaan over het hele proces en procedures. Ik zou even kort stil willen staan bij de hele inhoud van de reclamebelasting. We zien nu ook de voorbeelden online komen van een ondernemer met een sportschool en fysiotherapie die nu 8.000 euro moet betalen voor wat beplakking op de ramen wat ik zelf geen reclame zou noemen, hoop ik dat de ogen van de coalitie dat de komende weken geopend zullen worden. Wellicht willen ze daarop reageren. Wellicht heeft het de ogen al geopend over dat de reclamebelasting een heel dom besluit is. Dom is geen netjes woord, sorry, voorzitter. Het is geen mooi middel, laat ik het zo zeggen. Ik ben ook benieuwd naar de antwoorden van de vragen over het proces.

00:36:25

Voorzitter: Er is een reactie van de heer Van Hoorn, GroenLinks.

00:36:33

Voorzitter: Voorzitter, het is geen reactie maar een aanvullende vraag. We gaan het debat even daar laten waar die thuis hoort en vooral vragen stellen aan het college. De heer De Haan sneed wel een interessant punt aan in dit voorbeeld met betrekking tot de fysiotherapeut. Volgens mij gaat het daar om een aanslag gedeeltelijk te maken hebbende met de verduistering van de ramen. Is het dan geen optie om neutrale bekapping te hanteren? Zou het daarmee automatisch geen reclame meer zijn en de aanslag gigantisch naar beneden gaan halen?

00:37:05

Voorzitter: Ik zie verder geen handen meer. We gaan naar het college voor de beantwoording. Wethouder Wijnja.

00:37:11

wethouder Wijnja: Dank, voorzitter. Het is altijd fijn om te beginnen met dat iedereen benieuwd is naar het antwoord, want dan zitten we hier niet voor niks. Ik begin met de vraag over de inloggegevens die in één brief gestuurd zijn. Gelukkig is dit niet te vergelijken met een pinpas. De uitvoering van de indiening van de reclamebelasting hebben wij gegeven aan het Noordelijk Belastingkantoor, zij voeren dat ook uit. We hebben deze vraag voorgelegd aan hen, en het Noordelijk Belastingkantoor geeft aan dat de procedure verloopt binnen de juridische kaders.

00:37:46

wethouder Wijnja: Binnen de voormelding staan één of meerdere aankondigingen die in de openbaarheid zichtbaar zijn. Er zijn geen herleidbare gegevens van personen, ook niet als de betrokken ondernemer een natuurlijk persoon is, want dat is in veel geval zo. Daarnaast is er een extra verificatiestap in het proces ingebouwd, dus op

het moment dat iemand inlogt is deze persoon verplicht een aantal velden in te vullen. Vervolgens krijgt diegene via het opgegeven emailadres een verificatiecode en ga je door naar stap twee. Die hele procedure maakt dat het binnen de juridische kaders valt.

00:38:22

wethouder Wijnja: Dan de tweede vraag over het bezwaar maken. Het is denk ik wel belangrijk om verschillende termen goed uit elkaar te houden, want in deze fase kan nog geen bezwaar gemaakt worden. Dat heeft ermee te maken dat er nog geen aanslag wordt opgelegd. Mensen kunnen reageren op het aangemaakte dossier. Daarom is het onderwerp van de brief 'controleer uw reclame-uitingen'. Men kan de gegevens die verzameld zijn zelf checken en daarop reageren. Ook staat aangegeven wat de hoogte van de aanslag gaat zijn op basis van de gegevens die verzameld zijn. Daarop kan je besluiten om de hoeveelheid uitingen te verminderen zodat je in een lagere categorie komt.

00:39:04

wethouder Wijnja: Het punt wat gemaakt wordt is wel terecht over of het bezwaar heet of niet. Er stond bij dat je contact op moest nemen met de gemeente, maar dat had het Noordelijk Belastingkantoor moeten zijn. We zijn blij met dat signaal, want dat wordt naar aanleiding van dit signaal aangepast. Het is natuurlijk heel belangrijk dat mensen wel weten waar ze vervolgens kunnen reageren. Ik kan gelijk ook reageren op het voorbeeld. Ik ga niet uitgebreid reageren op individuele voorbeelden, maar in zijn algemeenheid is de procedure zo ingericht zodat mensen kunnen kijken naar wat ze vinden van wat er in het systeem staat. Ben ik het daarmee eens, ja of nee?

00:39:41

wethouder Wijnja: Je hebt inderdaad ook de mogelijkheid om je uitingen aan te passen en daarmee in een lagere categorie te vallen. Deze stap is heel nadrukkelijk bedoeld om mensen daar zelf regie in te geven. De derde vraag gaat over het communicatieproces. Alle belastingplichtigen hebben vanuit het Noordelijk Belastingkantoor en persoonlijke brief ontvangen met daarin informatie over de aanleiding en het doel van de belasting met een verwijzing naar de gemeentelijke website. Op onze website zijn de doelstellingen en de stappen die we zetten uitgelegd.

00:40:15

wethouder Wijnja: Kort voor de zomer hebben wij de koepelorganisaties geïnformeerd over de laatste stand van zaken rondom de planning en het proces. Dat loopt namelijk soms wel eens anders, maar de afspraak was vooral dat we hen dat op tijd lieten weten en dat is gebeurd. Suggesties voor verbeteringen in de komende jaren, zoals ook in deze vragen zitten, zijn uiteraard altijd welkom, ongeacht of je het een goed of slecht instrument vindt. Er is overal ruimte bij de uitvoering van een maatregel zoals deze om suggesties te geven voor verbetering. Dat geldt zowel voor ondernemers en inwoners als voor raadsleden.

00:40:50

wethouder Wijnja: Bij ons was er niet de gedachte dat het invoeren van een hele nieuwe belastingmaatregel in deze gemeente in één keer helemaal goed of geruisloos zou gaan. Dat is ook prima. Volgend voorjaar komen we, zoals

afgesproken met uw raad, met de evaluatie. Het hele communicatieproces zal daar een plek in krijgen, dus we komen daarop terug. Dank u wel.

00:41:13

Voorzitter: Dank u wel. Er gaan een paar handen omhoog. Ik geef eerst de heer Swets de gelegenheid om te antwoorden en dan kom ik bij de rest. De heer Swets van Student en Stad.

00:41:22

de heer Swets (Student en Stad): Dat was een duidelijk antwoord van de wethouder dat de ondernemers beter bij het Noordelijk Belastingkantoor terecht kunnen. Wellicht ten overvloede, maar zij kunnen contact opnemen met het standaardnummer wat op de website staat? Ik neem aan dat dat er dan ook bij komt te staan in de app of op de website waar ze inloggen?

00:41:40

Voorzitter: De wethouder.

00:41:41

wethouder Wijnja: Ja, dat is inderdaad het reguliere nummer en dat komt er als het goed is bij te staan.

00:41:45

Voorzitter: Dat is opgehelderd. De heer De Haan van het CDA.

00:41:50

de heer De Haan (CDA): Voorzitter, ik wil het toch nog even over dit voorbeeld hebben. Ik zal het wat breder trekken, zodat we het niet per se over een individueel geval hebben. De politieke vraag die daarachter zit, is de vraag of de wethouder van mening is dat wanneer een raam beplakt is, bijvoorbeeld omdat je niet zichtbaar wil hebben wat daarachter gebeurt, de wethouder vindt dat dat ook geldt als reclame.

00:42:11

Voorzitter: Ik wil wel vragen om het bij dit onderwerp te houden. De wethouder.

00:42:17

wethouder Wijnja: Dit is in de verschillende debatten ook uitgebreid aan de orde geweest. Het zou heel raar zijn als een individuele wethouder gaat zitten vinden wat wel of niet onder een belastingmaatregel valt. Dat is vastgesteld in de wet, met die kaders hebben we te maken. Het is wel zo dat wij geen reclamebelasting in deze gemeente hadden. Op het moment dat een ondernemer geen inblik wil hebben en het afplakt, was er nog geen prikkel om aan iets neutraals te denken waardoor veel mensen daar een logo of een plaatje hebben gebruikt. Nu is het besluit genomen om die belasting in te voeren. Het is dan natuurlijk logisch dat er mensen zijn die in het verleden, zonder dat die maatregel er was, een besluit hebben genomen.

00:43:02

wethouder Wijnja: Dat is ook de reden dat we in het proces inbouwen dat mensen de kans krijgen om dat op een andere manier te doen. Ondernemers die in de oude situatie bepaalde keuzes hebben gemaakt, geven we nu de ruimte om te heroverwegen als ze geen inblik willen maar het officieel wel of niet onder reclame valt. Dat kan ik eerlijk gezegd helemaal niet beoordelen vanaf hier. Er is alle ruimte om dat nog aan te passen. Volgens mij is het belangrijk om mensen de ruimte en

keuzevrijheid te geven om dat te doen. Daarmee is het ook een belastingmaatregel waar je tot zekere hoogte zelf invloed hebt op de hoogte ervan. Dat is bij andere belastingmaatregelen niet zo.

00:43:44

Voorzitter: De heer De Haan, CDA.

00:43:45

de heer De Haan (CDA): Zonder dat het te technisch wordt... Het is wel iets waar veel ondernemers mee zitten. Als je bij het Noordelijk Belastingkantoor terecht komt, is er daar dan begeleiding voor ondernemers die ondernemers vertellen waar ze aan moeten denken? Wordt er ook meegedacht om die belastingdruk omlaag te brengen?

00:44:05

Voorzitter: De wethouder.

00:44:09

wethouder Wijnja: We willen natuurlijk niet alles neerleggen bij een uitvoeringsorganisatie. In het debat hierover, ik meen dat het op een vraag van de ChristenUnie was, hebben wij als college en gemeente aangegeven dat wij bereid zijn om mee te denken met ondernemers die het op een andere manier willen doen en niet zo goed weten hoe ze dat moeten doen. Ik weet dat een aantal mensen zich bij ons gemeld hebben, dus daar denken we actief aan mee. Er is toen specifiek een vraag gesteld over de ondernemers aan het Koopmansplein in Ten Boer, dus daar wordt ook naar gekeken. Het is een herhaling van toen, maar mensen kunnen zich in ieder geval bij de gemeente melden, want dan kunnen wij daarover meedenken.

00:44:49

Voorzitter: We gaan we door naar de volgende sets vragen. We blijven bij Student en Stad. Er zijn namelijk vragen over studentenhuizen in de verkoop naar aanleiding van de Wet betaalbare huur. Hiervoor is het woord weer aan de heer Swets.

00:45:05

de heer Swets (Student en Stad): Dank, voorzitter. De vragen zijn naar aanleiding van een artikel van het NRC over de Wet betaalbare huur die afgelopen juli is ingevoerd. Dat is wat ons betreft een hele goede wet, maar wel eentje met eventuele onvoorziene neveneffecten. We hebben signalen uit Delft dat daar bijvoorbeeld 20 procent van de voorraad studentenwoningen in de verkoop gaat. Als dat in Groningen gaat gebeuren met het particuliere bezit wat we hier hebben, gaat het over behoorlijke getallen. De vraag is of het college bereid is om dat te gaan monitoren, want op dit moment houdt het Steunpunt Huren dat zelf bij op een lijstje. Deelt het college de mening dat als we daardoor minder particuliere verhuur overhouden in Groningen, juist nog meer moeten inzetten op corporatiewoningen voor studenten?

00:45:55

Voorzitter: Er gaan een paar handen omhoog. Ik zag eerst de hand van de heer Tjepkema van de Partij van de Arbeid.

00:45:58

de heer Tjepkema (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Volgens mij zijn het terechte

vragen van Student en Stad. Je zou de PvdA-sticker er bijna onder kunnen plakken, zou ik zeggen. We hebben nog wel een vraag aan Student en Stad. Het mag niet zomaar leiden tot contractbreuk, dus studenten kunnen gelukkig niet zomaar hun huis uit gezet worden. Nu hebben we het eerder gehad over het Steunpunt Huren en de handhaving die hopelijk meer gespekt gaan worden. Ziet Student en Stad met mij dat daar ook een rol ligt voor het Steunpunt en de handhaving om huurders bij te staan om ervoor te zorgen dat ze niet zomaar hun huis uitgetrapt worden door schimmige constructies van huisbazen.

00:46:34

Voorzitter: De heer Swets, Student en Stad.

00:46:35

de heer Swets (Student en Stad): Zeker, ik heb het vanochtend op RTV Noord gezet en ik zal het hier nog een keer zeggen voor de mensen die hiernaar kijken. Mocht je een contract voor langere tijd hebben en je krijgt een brief van de huisbaas, meld je dan bij het Steunpunt Huren. Het is natuurlijk niet de bedoeling dat je zomaar je huis uit wordt gezet hiervoor.

00:46:54

Voorzitter: De heer Heiner van de VVD.

00:46:56

de heer Heiner (VVD): Dank u wel, voorzitter. Wij zijn het ook helemaal eens met de vragen die Student en Stad stelt. De vraag die ik daarbij heb, is wat wij als gemeente kunnen doen. Waar denkt Student en Stad aan? Zouden we bijvoorbeeld kunnen kijken of de opkoopbescherming misschien moeten opheffen om op die manier te zorgen dat particulieren wel weer woningen kunnen kopen en kunnen verhuren? Hoe kijkt u daarnaar?

00:47:16

Voorzitter: De heer Swets, Student en Stad.

00:47:19

de heer Swets (Student en Stad): Wij vinden de opkoopbescherming ook een heel mooi instrument. Je zou de omzettingsvergunningen bijvoorbeeld uit kunnen geven. Je zou kunnen zeggen: als we een nieuwe wijk in de stad bouwen, willen we een ongedeelde stad zijn en geven we ook wat ruimte aan studenten. Dat zijn voorbeelden van oplossingen waar ik aan zat te denken.

00:47:35

Voorzitter: Tot slot mevrouw Gietema van D66.

00:47:39

mevrouw Gietema (D66): Dank u wel, voorzitter. De sticker van D66 kan ook op de vragenlijst. Ik sluit me aan bij de woordvoerders van Student en Stad en de Partij van de Arbeid. Aanvullend daarop willen we als D66 ook aandacht vragen voor jongeren in bredere zin. We zien ook veel starters en alleenstaanden die hun huis door deze beweging op de woningmarkt ook moeten verlaten. We vroegen ons af in hoeverre het college deze groep eventueel ook zou kunnen meenemen in de beantwoording. Is het mogelijk om dit te monitoren? In lijn daarmee zouden we ook graag de verbinding willen leggen met het convenant Studenten- en Jongerenhuisvesting wat

het college vorig jaar heeft gesloten met een aantal onderwijsinstellingen, corporaties en jongerenorganisaties.

00:48:24

mevrouw Gietema (D66): Eén van de doelen daarvan is het welzijn van jongeren en studenten vergroten, waaronder ook mentaal welzijn. In onderzoeksrapporten wordt ook aangegeven dat 62 procent van jongeren zich echt zorgen maakt over betaalbaar wonen, zowel voor zichzelf of voor anderen. Ik vroeg me af in hoeverre het college mogelijkheden ziet om hier ook vanuit het mentaal welzijn van jongeren en studenten iets in te doen.

00:48:51

Voorzitter: Geen reactie op mevrouw Gietema, maar wel op de heer Heiner van de Partij van de Arbeid en de SP. Eerst de heer Tjepkema van de Partij van de Arbeid.

00:49:01

de heer Tjepkema (PvdA): Voorzitter, ik ben even in de war. Misschien kan de heer Heiner mij uitleggen wat we hier precies aan het bespreken en aan het doen zijn. Je ziet dat het blijkbaar geen melkkoe meer is voor beleggers om studenten uit te knippen. Ze verkopen hun huizen, dat is het probleem hier. De heer Heiner komt aanzetten met de oplossing om de opkoopbescherming eraf te halen, minder mensen te beschermen en hen de mogelijkheid te geven om meer panden op te kopen die beleggers niet meer willen. Wat bedoelt u precies?

00:49:27

Voorzitter: De heer Heiner.

00:49:29

de heer Heiner (VVD): Voorzitter, ik zal het uitleggen. Ik ben iemand die geen huis kan kopen omdat ik niet voldoende geld heb om een huis te kopen. Ik ben ook iemand die niet terecht kan in een sociale huurwoning, dus ik ben aangewezen op de particuliere huurmarkt. Door die opkoopbescherming droogt het hele aanbod in de particuliere huurmarkt op. Dat is één van de dingen die we zouden moeten doen om te zorgen dat er wel aanbod komt. U kunt wel zeggen dat we alleen maar sociale huurwoningen moeten bouwen, maar lang niet iedereen heeft recht op een sociale huurwoning. Ook voor die groep mensen moeten we er zijn als gemeente.

00:50:00

Voorzitter: Voor de afwisseling gaan we eerst naar de heer De Waard van de SP.

00:50:04

de heer De Waard (SP): Dank u wel, voorzitter. Ik heb een korte vraag aan de heer Swets. Toen ik de vraag eerst las, was ik erg enthousiast. Gaandeweg dit vragenuur wordt het toch iets minder, omdat nu in deze ruimte rondzingt dat we verhuren weer makkelijker moeten maken door particulieren, terwijl het grootste deel van de particuliere verhuurders te veel huur vraagt aan de jongeren en studenten en er veel huurpanden zijn met enkel glas en intimidatie. Is het makkelijker maken van particuliere verhuur de oplossing? Moeten we inderdaad, zoals de vragen al stelde, niet juist inzetten op sociale huur voor studenten door corporaties?

00:50:49

Voorzitter: De heer Swets.

00:50:50

de heer Swets (Student en Stad): Volgens mij heb ik net een vragenset voorbij zien komen waarbij de corporaties er niet heel goed vanaf kwamen. Ik denk dat er aan beide kanten soms fouten worden gemaakt. Ik denk dat je die fouten zoveel mogelijk wil beperken. Ik denk dat we in Groningen zowel corporatiehuur als particuliere huur nodig hebben. Ik wil het ene zeker niet aan uitsluiten.

00:51:12

Voorzitter: Een korte reactie voordat we naar de beantwoording gaan.

00:51:14

de heer De Waard (SP): Uit onderzoeken van de LSVB en GSb komt dat volgens mij ongeveer 80 procent van de jongeren te veel huur betaald, dus ik zou dat niet willen afdoen als 'enkele fouten'.

00:51:25

Voorzitter: De heer Swets.

00:51:29

de heer De Haan (CDA): We zijn heel blij met de Wet betaalbare huur die juist dat probleem tegengaat en waarbij we als gemeente een dikke boete op kunnen leggen als iemand wel te veel huur vraagt. Als jij dan tot de conclusie komt dat je met een normale huurprijs financieel gezien niet meer goed uitkomt en je daarom je pand gaat verkopen, graag. Iemand anders kan het dan kopen, bijvoorbeeld een starter. Voor de rest moet er altijd ruimte blijven voor particuliere verhuur zolang je je aan de regels houdt.

00:51:53

Voorzitter: Bedankt. Ik denk dat het tijd is voor de beantwoording van wethouder Van Nijenhuis.

00:52:00

wethouder Van Nijenhuis: Dank u wel, voorzitter. Ik deel de conclusie van de heer Swets dat we beiden nodig hebben in deze stad. We hebben altijd behoefte aan particuliere verhuurders omdat er een aantal mensen zijn die kunnen of willen kopen en daarin heeft verhuur een hele belangrijke rol. Dat hoeft niet alleen maar sociale huur zijn. Het is geen enkel probleem als het ook particuliere verhuur is, maar het gaat over de mix en de aantallen. Wat we nu zien is dat een aantal particulieren hun woning inderdaad verkopen. Ik heb hier voor de zomer ook over gesproken met de club waarin particuliere vastgoedeigenaren zich verenigd hebben.

00:52:36

wethouder Van Nijenhuis: Een aantal daarvan geeft aan dat ze het gaan verkopen omdat het rendement naar beneden gaat. Er zijn er ook een aantal die het niet boeit dat het rendement naar beneden gaat, want het is hun pensioen en ze vinden het bovendien mooi werk. De geluiden zijn heel verschillend. We hebben nu nog geen duidelijk beeld van dat er veel panden worden verkocht, maar we willen dat wel gaan onderzoeken. Dat zullen we gaan doen samen met het Steunpunt Huren.

00:53:04

wethouder Van Nijenhuis: Als blijkt dat ontzettend veel particuliere beleggers hun pand verkopen, is het natuurlijk ook interessant om te kijken waar die naartoe gaan. Wordt het dan aan een starter verkocht of aan een andere particuliere belegger die

het wel weer gaat verhuren? Daar moeten we een beeld bij proberen te krijgen, dus daar gaan we mee aan de slag. Afhankelijk van wat daaruit komt, kunnen we kijken wat goede vervolgstappen zouden zijn. Mevrouw Gietema, u maakt een brug tussen de aantallen kamers en het mentaal welbevinden, maar kunt u de vraag voor mij herhalen?

00:53:37

Voorzitter: Mevrouw Gietema van D66.

00:53:37

mevrouw Gietema (D66): Ik zie de vraag van Student en Stad, maar ik zie ook de verbinding met het convenant wat wij twee jaar geleden hebben gesloten. Ik vroeg me af, juist omdat die stress over wonen toeneemt ook onder bestaande bewoners die er misschien uit moeten, in hoeverre dat ook wordt meegenomen vanuit die samenwerking.

00:53:59

Voorzitter: De wethouder.

00:54:02

wethouder Van Niejenhuis: In zijn algemeenheid betekent het dat wij zeggen dat we willen dat er voldoende huisvesting is. Als blijkt dat veel particuliere beleggers hun huis verkopen en dat leidt tot minder huur, dan moeten we gaan kijken of de mix nog goed is of dat die nog verder onder druk komt te staan en wat we daarin te doen hebben.

00:54:20

wethouder Van Niejenhuis: Wat in de vorige raadsperiode ook heel nadrukkelijk is aangegeven door Student en Stad, maar ook door andere partijen, dat het ook goed zou zijn om niet alleen te kijken naar het maken van studio's waarin mensen helemaal alleen wonen, maar juist ook de gemengde woonvorm waarin mensen een keuken of sanitair delen, waardoor er minder eenzaamheid en een hoger welbevinden is. Dat is sterk persoonsgebonden, maar in zijn algemeenheid is dat wel de gemene deler. We zullen er zeker aandacht hebben voor de terugkomst van dat type woonvormen in de stad.

00:54:51

Voorzitter: De heer De Waard van de SP heeft nog een aanvullende vraag of opmerking.

00:54:56

de heer De Waard (SP): Dank u wel, voorzitter. Ik heb twee opmerkingen of vragen. Een pand bezitten en daarvan profiteren zou ik niet omschrijven als werk. Mijn huisbaas heeft daar in ieder geval geen dagtaak aan, dat weet ik wel. Ik heb een reactie op de opmerking dat zowel particuliere huur als corporatie huur voor jongeren mogelijk zou moeten blijven, daar ging het debat over. Ik vraag ik me toch af: als verhuurders jaar in, jaar uit al te veel huur vragen aan studenten... Bind me er niet op vast, maar volgens mij heeft 80 procent van de jongeren daarmee te maken.

00:55:40

de heer De Waard (SP): Er is ook een hele rits aan andere problemen, die dat doen ondanks dat die regels er al waren en strenger zijn geworden en dat waarschijnlijk

ook blijven doen, omdat tegen je huisbaas opstaan en van je recht gebruik maken nogal een drempel is. Er zit nu een groot machtsverschil tussen een huurder en een huisbaas. Moet je dat dan nog wel willen? Ik kan er de donder op zeggen dat die huisbazen wel zullen blijven profiteren en parasiteren en mensen zullen blijven uitknijpen door die woningen.

00:56:13

Voorzitter: De wethouder.

00:56:15

wethouder Van Niejenhuis: Als er misstanden zijn en mensen zich niet aan de regels houden, moeten we dat aanpakken. Dat kunnen we ook, omdat het vorige kabinet ons daar een aantal instrumenten voor gegeven heeft. Daar zijn we het volledig over eens. U heeft het over uitknijpen en parasiteren, en we weten ook dat dat zo is en dat er enkele eigenaren zijn die dat doen. We weten ook dat dat maar een klein deel van de vastgoedeigenaren is. Het is een feit dat lang niet iedereen in aanmerking komt voor sociale huur, vanaf een bepaald inkomen kan je niet meer in een sociale huurwoning.

00:56:51

wethouder Van Niejenhuis: Tegelijkertijd willen mensen soms wel huren, en dan heb je een particuliere huursector nodig die daarin voorziet. We kunnen niet iedereen onderbrengen in sociale huur. Die particuliere huursector is nodig en die wordt nu nog beter gereguleerd door de overheid. Dat was hard nodig, dus ik ben blij dat het kan en dat zullen we ook doen. Over kwalificaties van wat wel of geen werk is, wil ik me buiten houden. Als iemand een huis tegen een normaal rendement verhuurt en iemand anders daar blij mee is, vind ik dat niet per se verkeerd. Misschien verschil ik daarover van mening met de SP.

00:57:32

Voorzitter: Ik zie verder geen handen meer, dus bij deze sluit ik het vragenuur van vandaag af. Ik wens ik u allen nog een fijne dag.